

Dostrzegacz Biblioteczny

Pismo informacyjne Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

nr 3-4
(115-116)
2024

Redakcja

Paweł Kordybacha (red.)

Lidia Głębiga (sekr. red.)

Joanna Chapska

Nina Dąbrowska

Kamila Rudnicka

Paweł D. Znamierowski

Redakcja zastrzega sobie prawo do wyboru materiału, opracowania redakcyjnego i adiustacji tekstu.

email: dostrzegaczbiblioteczny@wbp.lublin.pl

telefon: 81 528 74 21

ISSN 1732-4823

Spis treści

WIKIMANIA 2024 w Katowicach	3
Sprawozdanie z XLIV Ogólnopolskiego Spotkania Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP, WBP i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, 5-6 września 2024	5
SuperModerator DKK	8
Akcja „Literatura na medal” Dyskusyjny Klub Książki „Okładka” przy GBP w Aleksandrowie	10
Mamy Kreatywne Mamy w Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie	14
Nagroda im. Anny Platto. 30 lat inspiracji	16
Równać Szanse – szansą na rozwój	18
Jubileusz 10 -lecia „Trupy z Szafy Bibliotecznej”, czyli Narodowe Czytanie w teatralnej odsłonie	19
Rowerem śladami Unitów	21
Subiektywny Kalejdoskop Biblioteczny, lipiec-grudzień 2024	22

Okładka proj. Paweł D. Znamierowski

WIKIMANIA 2024 w Katowicach

Raz w roku ludzie skupieni wokół rozwoju projektów Fundacji Wikimedia, spotykają się na kilkudniowej konferencji WIKIMANIA w wybranym kraju. Jest to wielka społeczność administratorów, edytorów i użytkowników Wikipedii. Pierwsze edycje tego wydarzenia przede wszystkim skierowane były do programistów i redaktorów, tworzących Wikipedię i jej projekty siostrzane. Z czasem rodzina Wikimedian otworzyła się na wszystkich tych, którzy są powiązani z wolną nauką i kulturą oraz otwartym oprogramowaniem. Na sesjach dyskutuje się nie tylko o redagowaniu stron Wikipedii, ale także o zagadnieniach związanych z wolnością informacji, współpracą, wykorzystywaniem zasobów oraz doświadczeń sektora edukacji czy nauki. Polska została już po raz drugi gospodarzem międzynarodowej WIKIMANII. Po raz pierwszy wydarzenie odbyło się w 2010 roku w Gdańsku.

W dniach 7-10 sierpnia 2024 roku do Międzynarodowego Centrum Kongresowego w Katowicach przyjechało ponad 1.000 uczestników z całego świata, a drugie tyle obejrzało je w serwisie Youtube. Nad organizacją wydarzenia pracowali wolontariusze z Europy Środkowo-Wschodniej i Fundacji Wikimedia.

Tematem tegorocznej WIKIMANII była „Współpraca w otwartości” (z j. ang.: „Collaboration for Open”). Termin ten podkreśla znaczenie otwartej i opartej na współpracy pracy wolontariuszy w roz-

wijaniu repozytorium ludzkiej wiedzy online. Zawiera ono nie tylko artykuły, ale także zdjęcia czy dane bibliograficzne. Wikimedia bowiem to nie tylko dobrze znana internetowa encyklopedia Wikipedia, ale także jej projekty siostrzane, tj. Wikimedia Commons, MediaWiki, Meta-Wiki, Wikibooks, Wikidata, Wikifunctions, Wikinews, Wikiquote, Wikisource, Wikispecies, Wikiversity, Wikivoyage czy Wiktionary.

Wystąpienia podczas WIKIMANII można pogrupować wokół następujących zagadnień: badania, współpraca, edukacja, GLAM, technologia, zaangażowanie społeczności, publiczne zdrowie, różnorodność i włączenie, prawo i rzecznictwo, otwarte

dane, zarządzanie i strategia, różnorodne pomysły. Prelegenci mogli przygotować wykład, warsztaty, prezentacje, panel dyskusyjny, dyskusje przy stołach, krótkie wystąpienia czy plakat. Prezentacji było tak dużo, że odbywały się w 5 równoległych sesjach od godz. 10:00 do 17:00, od środy do soboty. Wszystkie

nagrania z wystąpień znajdują się w serwisie Youtube (kanał: Wikimedia Foundation) oraz na stronie WIKIMANIA 2024.

Relacjonując udział środowiska bibliotekarzy w WIKIMANII, nie można pominąć wyjaśnienia ich miejsca w projektach fundacji Wikimedia. Przede wszystkim, to dla nich dedykowany jest sektor GLAM, skupiający pracowników galerii, bibliotek, archiwów i muzeów. Bibliotekarze działają także w specjalnej grupie „Wikimedia and Library User Group”, która zajmuje się aspektami bibliotekarskimi w Wikipedii i projektach siostrzanych. Organizowanych jest wiele kampanii np. „1 bibliotekarz = 1 przypis” czy „Każda książka ma swojego czytelnika”.

Podczas tegorocznej WIKIMANII udział bibliotekarzy był znaczący. Na spotkanie biznesowe przyjechało ponad 20 bibliotekarzy z całego świata, m.in. z bibliotek w Australii, Polsce, Rumunii, Portugalii, Irlandii, Kenii, Senegal czy Niemiec. Podczas prezentacji i sesji posterowej, bibliotekarze dzielili się efektami kampanii edycyjnych w Wikipedii. Opowiadali także o akcji tworzenia stanowisk redagowania i sprawdzania Wikimediów w bibliotekach szkolnych. W programie pojawił się również panel dyskusyjny pt. „Jak usprawnić naszą pracę nad encyklopedycznością. Przypadek bibliotekarzy” (z j. ang.: „How to improve our work on notability? Librarians’ case”). Nad jego organizacją pracowało czworo bibliotekarzy: Joanna Chapska, Magdalena Gomułka, Joanna Potęga i Tomasz Gruszkowski. Celem panelu było zastanowienie się nad wykorzystaniem zagadnienia encyklopedyczności w artykułach dotyczących lokalnych tematów. Do grona panelistów zaproszono bibliotekarzy i administratorów z Polski, Rumunii i Stanów Zjednoczonych.

Encyklopedyczność jest ważnym elementem Wikipedii, bo dzięki niej możemy czytać artykuły oparte na wiarygodnych źródłach. Pojawia się jednak problem, gdy chcemy opublikować artykuł opisujący dany temat czy osobę znaną lokalnie. Nie ma wtedy możliwości powoływania się na publikacje encyklopedyczne i uniwersalne, dlatego takie artykuły często nie uzyskują zgody redaktorów. Taka sytuacja spot-

kała także bibliotekarzy z działów bibliograficznych, którzy w swojej pracy gromadzą źródła lokalne i którzy zauważyli, że zebrany materiał świetnie rozszerzał i podsuwał nowe artykuły Wikipedii. Nie było to tylko polskie doświadczenie, ale także rumuńskie i amerykańskie.

Sesja dała możliwość omówienia artykułów odrzuconych lub zaakceptowanych ze względu na lokalne źródła. Ważnym wnioskiem w dyskusji z administratorami Wikipedii było zwrócenie uwagi na dobór tematu i wiarygodność źródeł przy pisaniu artykułów.

W przypadku odrzucenia artykułu, warto przeczytać uzasadnienie redaktora, dlaczego tak się stało oraz zainicjować rozmowę o swoim stanowisku. Bardzo często wsparcie lokalnych redaktorów pozwalało pokazać, jak ważny był dany artykuł dla społeczności.

Co dalej? Na pewno WIKIMANIA zainspirowała wielu bibliotekarzy do pogłębienia wiedzy na temat samej Wikipedii i pokrewnych jej projektów oraz do poszukiwania informacji o spotkaniach Wikimedian w swoim mieście. Wielu z nich zaangażowało się także w kampanię „1 bibliotekarz = 1 przypis”. Bibliotekarze są niezwykle ważni dla Wikimediów, ponieważ ich umiejętności w wyszukiwaniu informacji są bezcenne, a biblioteki to mnogość wiarygodnych i sprawdzonych źródeł.

Magdalena Gomułka
Dział Instrukcyjno-Metodyczny
Biblioteka Śląska, Katowice

Sprawozdanie z XLIV Ogólnopolskiego Spotkania Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP, WBP i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, 5-6 września 2024

Bibliografia regionalna – współczesne dylematy i wyzwania to hasło XLIV Ogólnopolskiego Spotkania Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Gospodarz wydarzenia - Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, w dniach 5-6 września 2024 r., gościła bibliotekarzy bibliografów z całej Polski. Zjazd to ważne wydarzenie integrujące środowisko bibliografów, zwłaszcza specjalistów nowego pokolenia, a także platforma wymiany doświadczeń związanych z tworzeniem bibliografii regionalnej. Uczestników i prelegentów powitała Małgorzata Grupańska-Bis – dyrektorka WBPiCAK w Poznaniu, Aneta Szczepaniak-Głębocka – kierowniczka Działu Instrukcyjno-Bibliograficznego poznańskiej Książnicy oraz Marzena Przybysz – przewodnicząca Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP.

Jako pierwsza wystąpiła Krystyna Kasprzyk z Krakowa, która podzieliła się refleksjami dotyczącymi zawodu bibliotekarza, jego specyfiki, kompetencji i postrzegania w społeczeństwie. Jako dumna bibliotekarka, zauważyła konieczność walki z krzywdzącym stereotypem, który funkcjonuje również wśród samych bibliotekarzy. Uczestnicy zgodnie stwierdzili, że bibliotekarz pijący kawę i czytający książki w trakcie pracy, to mit. Kolejny wątek dotyczył kwestii związanych z opracowywaniem bibliografii regionalnej, usta-

wowym obowiązkiem jej tworzenia przez biblioteki publiczne i udzielaniem informacji bibliograficznej. Prelegentka wykazała różnice w opracowaniu wybranych opisów bibliograficznych bibliografów małopolskich i Biblioteki Narodowej. Wystąpienie zakończyła optymistycznie, wierząc w dalszy rozwój bibliografii regionalnej i jej warsztatu, z uwzględnieniem potrzeb użytkowników oraz nowoczesnych technologii. Według jej opinii, podstawą dalszego rozwoju bibliografii, będzie wykwalifikowana kadra pasjonatów bibliografów.

Sylwia Wesołowska z Książnicy Pomorskiej im. Stanisława Staszica w Szczecinie, przedstawiła etapy wdrażania systemu ALMA w bibliotece szczecińskiej. Nie unikała trudnych tematów związanych z implementacją nowego programu i tempem zachodzących zmian. Straty opisów bibliograficznych to jeden z efektów ubocznych przystąpienia do ALMY. Pomimo obaw merytorycznych i wielu niewiadomych, jako bibliograf, widzi potrzebę zmian, podejmuje ryzyko dalszej transformacji, która niesie za sobą wiele możliwości. Prelegentka przybliżyła uczestnikom założenia projektu „e-usługa OMNIS”, omówiła zasady funkcjonowania we wspólnym środowisku katalogowania oraz pokazała globalny trend wyboru ALMY przez biblioteki.

Kluczowe osiągnięcia i wyzwania Systemu Bibliografii Regionalnej Województwa Łódzkiego na przestrzeni 20 lat - to zagadnienie omówione przez Joannę Kantykę, kierowniczkę Działu Zbiorów Regionalnych Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi. Przedstawiła ona kolejne etapy powstawania bibliografii regionu, jej założenia i napotkane trudności metodyczne. Przybliżyła schemat współpracy z bibliotekami powiatowymi, które nie zawsze wywiązują się z obowiązku współtworzenia bibliografii regionalnej. Jako wymierny efekt wykorzystania zasobów bibliografii, prelegentka przedstawiła Literacką Mapę Województwa Łódzkiego, z którą można zwiedzać łódzkie na dwa sposoby

– śladami pisarzy lub tropem fabuły, które rozgrywały się w regionie. To projekt tworzony przez Dział Zbiorów Regionalnych WBP w Łodzi. Inicjatywa wzbudziła duże zainteresowanie wśród uczestników konferencji.

„Sentymentalna”, regionalna podróż bibliograficzna po Lesznie, to zasługa Ewy Bartkowiak-Nabzdzyk, reprezentującej Miejską Bibliotekę Publiczną im. Stanisława Grochowiaka. Przedstawiła ona dorobek bibliografów regionu leszczyńskiego. Wspominała o trudnościach i dylematach pojawiających się podczas opracowywania zbiorów. Według prelegentki, selekcja informacji i wybór wiarygodnych źródeł, to wyzwanie stojące przed bibliografami w obecnych czasach.

Wojciech Kowalewski z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie, przewrotnym tytułem wystąpienia *Przez ciebie płynie strumień piękności, ale ty nie jesteś pięknością*, rozpoczął rozważania na temat zasadności tworzenia bibliografii regionalnej w dobie Internetu. Przedstawił korzyści i niedoskonałości wynikające z powszechnego dostępu do informacji bibliograficznej. Uświadomił uczestnikom w jaki sposób ogromne ilości danych dostępnych w sieci, wpływają na pracę bibliografa i jak można wykorzystać te dane do tworzenia bardziej kompleksowych bibliografii. Podkreślił rolę bibliotek cyfrowych jako wiarygodnego źródła wiedzy. Na koniec przeanalizował i ocenił jakość opisów bibliograficznych poznańskich bibliografów ze szczególnym uwzględnieniem nazewnictwa lokalnego.

Bydgoszcz, a dokładnie Wojewódzka i Miejską Bibliotekę Publiczną im. dr. Witolda Bełzy, reprezento-

wał dr hab. Zdzisław Gębołyś oraz Michał Gęsikowski. Pierwszy z mówców przedstawił rys historyczny prac nad bibliografią Bydgoszczy, obejmujący okres do zakończenia II wojny światowej. Przypomniawszy również nazwiska zasłużonych bibliografów polskich i niemieckich. Zaznaczył, iż w procesie tworzenia bibliografii najważniejszy jest czynnik ludzki, czyli wykwalifikowana kadra.

Michał Gęsikowski pochylił się nad deskryptorami Biblioteki Narodowej. Jego wystąpienie pt. *Deskryptory BN – promyk słońca w pracy bibliografa*, to subiektywna ocena zasad tworzenia i formy deskryptorów z punktu widzenia użytkownika oraz katalogera. Prelegent dokonał analizy przydatności poszczególnych opisów na konkretnych przykładach. Zastanawiał się nad celowością używania niejednoznacznych lub encyklopedycznych wariantów pojęć, sprawiających trudność wyszukiwawczą odbiorcom, a także bibliotekarzom. Uczestnicy zgodnie stwierdzili, że za deskryptor należy przyjmować najbardziej rozpowszechnioną nazwę w języku polskim.

Po zakończeniu pierwszego dnia obrad, Aleksandra Warczyńska z Pracowni Krajoznawczej WBPi-CAK, zaprosiła uczestników do zwiedzania zabytkowej części Poznania, czyli Ostrowa Tumskiego i Starego Rynku. Nie zabrakło legend o poznańskich koziołkach, opowieści o ciekawych ludziach i zabytkach, a także faktów historycznych z dziejów Polski.

Kolejny dzień zjazdu bibliografów w Poznaniu rozpoczął się zwiedzaniem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury. Główna siedziba księżnicy zlokalizowana jest na Jeżycach, przy ulicy Bolesława Prusa 3. Uczestnicy zapoznali się ze strukturą biblioteki, formami działalności oraz kierunkiem rozwoju instytucji.

O wystawie pokonkursowej w holu biblioteki oraz działalności artystycznej (m.in. wystawy sztuki, fotografii, instalacje) opowiedział Mateusz Kiszka, kierownik Działu Animacji Sztuk Wizualnych. Na szczególną uwagę zasługuje praca Działu Wydawniczego, o którym opowiadał Szczepan Kopyt. Zainteresowanie bibliografów wzbudziły wyjątkowe publikacje zgromadzone w bibliotecznej księgarni,

a szczególnie poezja. Krystyna Dąbrowska, kierowniczka Działu Gromadzenia, Opracowania i Udostępniania Zbiorów, zapoznała zwiedzających z zasadami wypożyczania i korzystania z czytelni. Dział Metodyki, Analiz i Współpracy z Bibliotekami, reprezentowała Anna Sabiło, która przybliżyła bibliografom zakres zadań realizowanych na rzecz bibliotek, bibliotekarzy i użytkowników. Fenomenem okazały się gry terenowe o tematyce regionalnej (tzw. questy), prezentowane przez bibliotekarkę i przewodniczkę Aleksandrę Warczyńską. Wielkim zaskoczeniem była informacja o siedzibie Zespołu Folklorystycznego „Wielkopole” w murach instytucji. Filip Laskowski opowiedział o tradycjach zespołu, występach oraz zaprezentował różne stroje ludowe należące do tancerzy, w tym strój lubelski.

Jako ostatni został podjęty temat Wikipedii w wystąpieniu przygotowanym przez Wojciecha Kowalewskiego z WBP w Krakowie. Prelegent wykazał, iż związek Wikipedii z bibliografią regionalną jest wieloaspektowy i obejmuje zarówno wyzwania, jak i ogromne możliwości. Ważne jest, aby bibliotekarze i badacze aktywnie uczestniczyli w tworzeniu i edy-

towaniu treści w Wikipedii, zapewniając tym samym wysoką jakość informacji. Uczestnicy chętnie dzielili się własnymi doświadczeniami związanymi z wykorzystaniem Wikipedii do opisów bibliograficznych. Jak

się okazało, bibliografowie to również wikipedyści. Uczestnicy spotkania zgodnie stwierdzili, iż Wikipedia stanowi cenne narzędzie, które może wspomóc tworzenie i popularyzację bibliografii regionalnej.

Marzena Przybysz, przewodnicząca Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP podsumowała dwudniową konferencję. Podziękowała za zaangażowanie poznańskiej biblioteki, za liczne uczestnictwo i konstruktywne obrady. Uczestnicy jednogłośnie uznali, że takie spotkania środowiska bibliografów są potrzebne. Zjazdy są doskonałą okazją do dzielenia się wiedzą, doświadczeniami i najlepszymi praktykami. Bibliografowie mogą śledzić najnowsze trendy w swojej dziedzinie, poznać opinie ekspertów i dyskutować o przyszłości bibliografii regionalnej. To idealne miejsce do nawiązywania nowych znajomości i budowania relacji zawodowych, kluczowych zwłaszcza dla nowego pokolenia specjalistów. Najistotniejszym efektem spotkania jest jednak osobista motywacja do dalszego rozwoju zawodowego.

Kolejne spotkanie za rok w Ciechanowie!

Nina Dąbrowska

Dział Bibliografii Lubelszczyzny
i Wiedzy o Regionie
WBP w Lublinie

SuperModerator DKK

W dniu 19 listopada 2024 roku w Galerii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie po raz pierwszy wręczona została nagroda „SuperModerator Dyskusyjnych Klubów Książki”. Wydarzenie miało miejsce podczas szkolenia „Bądź mężczyzną! Czytaj książki!”, zorganizowanego w ramach projektu *Lubelskie DKK. Złap Książkę – Otwórz Świat*, finansowanego ze środków Instytutu Książki, dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Konkurs na najlepszego moderatora DKK województwa lubelskiego został ogłoszony 8 maja, z okazji Dnia Bibliotekarza i Bibliotek. Organizatorami byli Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie oraz Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Zarząd Okręgu w Lublinie. Celem konkursu było docenienie pracy moderatorów, ich pomysłowości i zaangażowania w działania z klubo-

wiczami i lokalną społecznością oraz zaktywizowanie ich, zachęcenie do podejmowania ciekawych inicjatyw, realizowania działań zwiększających popularność DKK oraz promujących literaturę i modę na czytanie.

Pierwszą laureatką konkursu została Maria Wesołowska – moderatorka DKK dla nastolatków, funkcjonującego przy Filii nr 35 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie (obecnie Filia nr 29).

W uzasadnieniu kandydatury czytamy m.in. „Maria Wesołowska stwarza warunki młodym ludziom do podejmowania samodzielnych decyzji. Wszystkich traktuje po partnersku, budując w ten sposób bardzo rodzinną i przyjazną atmosferę. Przyciąga na spotkania Klubu nie tylko mieszkańców dzielnicy Czuby, ale młodzież z innych części miasta, a także z podlubelskich miejscowości (...). Działalność Klubu jest na

bieżąco promowana w mediach społecznościowych. Dyskusji wokół książki zawsze towarzyszy poczęstunek. Początkowo był przygotowywany przez Moderatorkę, następnie inicjatywę przejęła młodzież. Członkowie Klubu pieką ciasta, robią gofry i przygotowują inne smakołyki – żartobliwie nazywają DKK „Degustacyjnym Klubem Książki”.

Z najciekawszych zrealizowanych projektów tego Klubu należy wymienić:

- *Domówka w Bibliotece*, zorganizowana w ramach IX edycji Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek 2023 „Absurd nie czytać”. Dzięki zaangażowaniu Laureatki, wydanie zostało zrealizowane z programu Miejski Aktywator Młodzieżowy Miasta Lublin, wpisując się w obchody Europejskiej Stolicy Młodzieży Lublin 2023 #Lublin is YOUth! Uczestniczyło w nim ok. 100 osób;
- projekt *Warsztaty Akwarelowe dla Nastolatków* oraz *Przestrzeń dla Młodzieży w Bibliotece*, organizowane i prowadzone przez młodzież z DKK w ramach programu MAM Miasta Lublin;
- *Domówka w Bibliotece vol. 2* w ramach X Jubileuszowej Nocy Bibliotek 2024 „Moc bibliotek” (z dofinansowaniem w wysokości 2 500 zł w ramach programu Dzielnicze Kultury – Młodzież Inspiruje Dzielnicę Mia-

sta Lublin). Impreza zorganizowana została w stylu amerykańskim i w całości przeprowadzona była przez młodzież z klubu, uczestniczyło w niej ok. 100 osób.

Statuetkę „SuperModeratora DKK” województwa lubelskiego Maria Wesołowska odebrała z rąk Katarzyny Sienkiewicz Zastępcy Dyrektora Departamentu Kultury, Edukacji i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie oraz Andrzeja Rolli Dyrektora WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie.

Nagrody ufundowali: Instytut Książki, WBP w Lublinie oraz SBP ZO w Lublinie.

Gratulacje w imieniu kierownictwa MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie przekazała Małgorzata Pieczykolan kierownik Działu Instrukcyjno-Metodycznego MBP w Lublinie.

Serdecznie gratulujemy Marii oraz zachęcamy lubelskich moderatorów do wzięcia udziału w kolejnej edycji!!!

Marzena Targońska
Dział Instrukcyjno-Metodyczny
WBP w Lublinie

Akcja „Literatura na medal”
Dyskusyjny Klub Książki „Okładka” przy GBP w Aleksandrowie

Dyskusyjny Klub Książki „Okładka” przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Aleksandrowie aktywnie włączył się do realizacji akcji „Literatura na medal”. Została ona ogłoszona przez koordynatorów z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie z okazji ogłoszenia Roku 2024 – „Rokiem Polskich Olimpijczyków” oraz XXXIII Letnich Igrzysk Olimpijskich w Paryżu. Działania Klubu rozpoczęły się 6 kwietnia i trwały do października. W ramach akcji, klubowiczki pod opieką merytoryczną moderatora, przygotowały szereg różnych propozycji promujących czytanie wśród różnych grup odbiorców, a szczególnie wśród młodzieży w wieku 11-15 lat. Działania, jakie odbyły się w zakresie akcji „Literatura na medal” to cykl spotkań wokół książek związanych ze sportem, takich jak biografie sportowców, zawierających motywy sportu czy olimpiady, promujących rywalizację fair play. Dyskutowano też o literaturze pięknej zawierającej elementy sportu w fabule.

1 spotkanie – książka *Do przerwy 0:1* / Adam Bahdaj

Spotkanie odbyło się 8 kwietnia 2024 r. i wzięło w nim udział 9 osób. Klubowiczki wybrały książkę dla młodzieży, której akcja rozgrywa się w latach 50-tych XX wieku; były ciekawe, czy nadal może ona zainteresować nastolatków. Na początku spotkania, w dużym skrócie, została przybliżona fabuła książki, a następnie rozpoczęła się dyskusja na jej temat. Uczestniczki spotkania zgodnie stwierdziły, że książka ma archaiczny już język. Zainteresować może szczególnie chłopców, bo pokazuje dążenia grupki chłopców z powojennej Warszawy do spełniania marzeń o zdobywaniu sukcesów w piłce nożnej. Nie brakuje w niej przygód, czy zaskakujących zwrotów akcji. Autor ciekawie pokazuje jaką siłę ma rywalizacja sportowa i przyjaźń. Na zakończenie spotkania, skoro sport był tematem przewodnim i wcześniej zostały zjedzone ciasteczka, była krótka gimnastyka w postaci kultowych pajacyków.

2 spotkanie – książka *Adam Małysz – Moje Życie* / Maciej Kurzajewski, Sebastian Szczęsny

Spotkanie, w którym udział wzięło 8 osób, odbyło się 8 maja 2024 r. Klubowiczki wybrały książkę wydaną 20 lat temu. Jest to biografia idola sportowego - Adama Małysza. Propozycja, żeby omawiać właśnie tę książkę, wyszła od jednej z dziewczynek, która zafascynowała się opowieścią jej taty o tzw. małyszomanii, która ogarnęła Polskę prawie ćwierć wieku temu. Książka to wywiad-rzeka przeprowadzony z Adamem Małyszem przez dziennikarzy sportowych. Znajdziemy w niej informacje o karierze sportowej i życiu prywatnym słynnego polskiego skoczka. Uczestniczkom spotkania w książce podobało się to, że można w niej znaleźć wykaz osiągnięć sportowych oraz mnóstwo dość humorystycznych wspomnień z życia sportowego, jak i prywatnego Adama Małysza. Klubowiczki orzekły, że jest to postać, która może zainspirować do uprawiania sportu czy osiągania celów i stawiania sobie poprzeczki coraz wyżej. Również forma wywiadu podobała się młodzieży. Na zakończenie już tradycyjnie była gimnastyka i były to tym razem przysiady.

3 spotkanie – książka *Boisko 1918* / Krzysztof Miśdziół

5 kwietnia 2024 r. odbyło się 3. spotkanie DKK „Okładka” w cyklu „Literatura na medal”. Na początek w kilku zdaniach przybliżona została fabuła publikacji, a potem zastanawiano się, czy współczesny nastolatek sięgnie po nią i dlaczego. Jest to dość dowcipna i jednocześnie pouczająca powieść, której akcja rozgrywa się w dwóch fikcyjnych miasteczkach w przededniu odzyskania przez Polskę niepodległości. Główni bohaterowie to uczniowie jednego z gimnazjów. Z wielkim zamiłowaniem grają w piłkę nożną. Przeżywają także inne ciekawe przygody, a kapitan jednej z drużyn zmuszony jest podejmować różnorakie odważne decyzje. Kto wygra najważniejszy mecz? Jak stwierdziły klubowiczki, odpowiedzi czytelnicy muszą poszukać w książce. Na spotkaniu ustalono, że jest to wartości-

wa pozycja, która w ciekawy sposób pokazuje sport, ale też przyjaźń i realizowanie pasji. Publikacja w nie-szablonowy sposób zachęca również do poznawania historii Polski. Tradycyjnie już po dyskusji była mała gimnastyka, tym razem było to ćwiczenie równowagi, czyli chodzenie po wyznaczonych liniach.

4 spotkanie – książka *Czerwona kartka dla sprężyny* / Jacek Podsiadło

4 września 2024 r. odbyło się 4. spotkanie DKK „Okładka” w cyklu „Literatura na medal”. Pierwszą omawianą książką po wakacjach, była *Czerwona kartka dla sprężyny* Jacka Podsiadło. Klubowiczki, jak zwykle, rozpoczęły od przedstawienia krótkiej fabuły książki, a następnie zaczęła się dyskusja na temat lektury. Jest to młodzieżowa opowieść o przyjaźni i fascynacji piłką nożną. Bohater powieści – Daniel, otrzymuje szansę, o jakiej marzy prawie każdy chłopak – ma możliwość zostać sławnym piłkarzem. Dostrzega go znany trener i proponuje mu przyłączenie się do jego drużyny. W książce, jak zauważyły uczestniczki spotkania, jest mnóstwo emocji, przygód i fascynacji sportem. Porównywały ją z dużo starszą książką Adama Bahdaja pt. *Do przerwy 0:1*, o której niedawno dyskutowały. Stwierdziły, że ta współczesna powieść, również zyskała dużą popularność wśród młodzieży. Znajdziemy w niej sporo przygód i rozterek nastolatków. Sport to nie tylko ruch, który pomaga w budowaniu tężyzny fizycznej, ale buduje też charakter i przyjaźnie. Dziewczynki stwierdziły, że jest to książka nie tylko dla chłopców, ale również dla dziewcząt, które na pewno przeczytają ją z przyjemnością, w końcu mamy w kraju niezwykle polskie piłkarki. Na koniec spotkania jak zwykle była gimnastyka - tym razem były to rzuty miękką kostką, aby ćwiczyć zręczność.

5 spotkanie – książka *Stulecie przeszkód. Polacy na igrzyskach* / Daniel Lis

2 października odbyło się 5. spotkanie w ramach cyklu „Literatura na medal”. Klubowiczki tym razem wybrały książkę Daniela Lisa pt. *Stulecie przeszkód. Polacy na igrzyskach*. W spotkaniu uczestniczyły dziewczynki z DKK i kilka osób, które zainteresował ten temat. Na

początek, jak zwykle dyskutowano krótko o samej książce. Uczestniczki spotkania streściły fabułę książki i stwierdziły, że jest to ciekawa, nowoczesna pozycja o historii polskiego sportu, która została ukazana z perspektywy igrzysk olimpijskich. To opowieść nie tylko o sporcie, ale przede wszystkim o wyjątkowych ludziach. O ich niezwykłych i czasem dramatycznych zmaganiach, aby osiągnąć wymarzony olimpijski medal. Znajdziemy tu mnóstwo mało znanych faktów i ciekawostek. Klubowiczki zgodnie stwierdziły, że można ją czytać w niektórych momentach jak powieść kryminalną czy szpiegowską. Pozycja ta wzbudziła duże zainteresowanie, a chętni do wypożyczenia ustawili się w długiej kolejce. Pod koniec już tradycyjnie była gimnastyka, tym razem było to skakanie na skakance.

Inne formy realizacji akcji „Literatura na medal” to:

Zajęcia „Olimpijczycy i dyscypliny sportowe”, w których wzięli udział uczniowie z kl. VI b ze Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Aleksandrowie. 8 kwietnia spora grupa młodzieży – 16 osób, podzielona na trzy grupy, z zapalem rozpoczęła zabawę. W pierwszej części zadania, każda grupa wybrała sobie dyscyplinę sportową. Następnie młodzi ludzie z wybranych książek budowali m.in. sprzęt sportowy. W ten sposób powstała piłka, rakietka do tenisa stołowego i boisko do koszykówki. W drugiej części zadania, młodzież wybrała sobie postać polskiego olimpijczyka i przygotowała krótką prezentację o nim. Była to ciekawa lekcja, podczas której uczestnicy poznali sylwetki trzech polskich olimpijczyków - Pawła Nastuli, Renaty Mauer-Różańskiej i Grzegorza Lato. Uczestnicy zajęć poprzez swoje zaangażowanie i kreatywność pokazali, że książki mogą być ciekawym narzędziem do poznawania i promowania sportu.

Kalambury z książką pt. *Sport z serii Biblioteka Wiedzy*. Kalambury polegały na losowaniu nazwy dyscypliny sportowej z książki. Następnie uczestnik pokazywał lub rysował wylosowane hasło. Następnie osoba, która prezentowała hasło, odczytywała z książki krótką informację dotyczącą tej dyscy-

pliny. Kalambury były nie tylko ciekawą zabawą, ale dawały także możliwość poznania ciekawostek z różnych dyscyplin polskiego sportu. Kalambury przygotowane przez DKK „Okładka” odbyły się 23 kwietnia i wzięły w nich udział 22 osoby w wieku 11-14 lat.

Konkurs „Książki i piłka nożna”. GBP w Aleksandrowie, wspólnie z DKK „Okładka”, z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich, przygotowała konkurs „Książki i piłka nożna”. Zadanie polegało na odgadnięciu z rozsypanki wyrazowej rozmieszczonej na specjalnym plakacie trzech tytułów książek nawiązujących do piłki nożnej: *Do przerwy 0:1* A. Bahdaja, *Tajemnica meczu Martina Widmarka* i *Zakręcona piłkarska drużyna Leona Superdryblera*. Ogółem w konkursie wzięło udział 13 osób. Nagrodę główną za najszybsze i prawidłowe udzielenie odpowiedzi zdobyły Julia Bajek, Zuzanna Brodziak i Magdalena Bździuch. Konkurs poprzez zabawę z powodzeniem promował książki i czytanie.

Gra biblioteczna „Polscy złoci medaliści olimpijscy” odbyła się 13 maja podczas trwania Tygodnia Bibliotek. Ponad dwudziestoosobowa grupa młodzieży, podzielona na cztery drużyny, poszukiwała ukrytych w Bibliotece książek o sporcie. W książkach znajdowały się sylaby tworzące nazwiska polskich złotych medalistów olimpijskich. Sylaby jednak trochę się pomieszały i gracze musieli odgadnąć szyfr według jakiego tworzyły one konkretne nazwiska. Kolejnym krokiem było poszukiwanie informacji o tych sportowcach w książkach i Internecie, oczywiście można było też czerpać ze swojej wiedzy. Gra zaczynała się od pobrania karty gry w punkcie *start*, a kończyła na oddaniu już wypełnionej karty w punkcie *meta*.

Konkurs plastyczny „Postać literacka i nowa przygoda sportowa” oraz bal w „Krainie Książki”.

GBP w Aleksandrowie, wspólnie z DKK „Okładka”, zaprosiła dzieci na bal w „Krainie Książki”. W tym roku, ze względu na „Rok Polskich Olimpijczyków” i akcję „Literatura na medal”, nawiązywał on również do sportu. Współorganizatorami tej imprezy była SP im. Dzieci Zamojszczyzny w Aleksandrowie wraz z biblioteką

szkolną oraz Przedszkolem „Leśne Skrzaty” w Aleksandrowie. W tym wydarzeniu, pod opieką wychowawców, uczestniczyły grupy przedszkolne pięcioletków i uczniowie klas pierwszych szkoły podstawowej. Maluchy były przebrane za swoich ulubionych bohaterów z książek. Było bardzo kolorowo i literacko. Bal rozpoczął się od podsumowania konkursu plastycznego pn. „Postać literacka i nowa przygoda sportowa”. Dzieci w grupach, pod opieką wychowawców, wykonały wymyśloną przygodę sportową wybranej postaci z książki. Surowcami, jakie użyły do stworzenia swoich prac, były zwykłe śmieci. W ten sposób powstały świetne prace z Kicią Kocią, Kubusiem Puchatkiem, Małgosią i Kotem w Butach w roli głównej. Wszystkie grupy, za ogromną kreatywność i zaangażowanie, otrzymały równorzędne nagrody. Ilustracje można było oglądać na wystawie, która towarzyszyła imprezie, była ona dostępna w aleksandrowskiej Bibliotece do końca wakacji. Następnie grupy prezentowały swoje wierszyki o książkach i sporcie, a na koniec zostały wręczone dyplomy, nagrody i podziękowania. Później wszyscy udali się na pokaz przygotowany przez Ochotniczą Straż Pożarną Aleksandrów. Spotkanie ze strażakami rozpoczęło się od głośnego czytania opowiadania pt. *Zawody autorstwa Kamila Polaka*. Następnie dzieci miały niecodzienną możliwość obejrzenia z bardzo bliska wozu strażackiego i sprzętu. Mogły także przymierzyć hełm, puścić wodę z węża strażackiego czy zobaczyć jak obsługuje się nosze do transportu poszkodowanego, dowiedziały się również jak ważna i ciężka jest praca strażaków. Uczestniczyły też w zawodach w przeciąganiu węża strażackiego. W drugiej części imprezy DKK „Okładka” zorganizował różne zabawy. Dzieci między innymi brały udział w zawodach dotyczących tworzenia logo Olimpiady, odgadywały zagadki sportowe i literackie, łączyły rekwizyty z bajkami oraz wykonywały pantomimę do wierszy o książkach. Nie zabrakło również kolorowego korowodu postaci z książek. Były też animacje z chustą i tunelem KLANZY, malowanie twarzy i wspólna zabawa.

Konkurs fotograficzny i wystawa „Książka i sport”

Klub wspólnie z biblioteką przygotował konkurs fotograficzny, który zachęcał uczestników do łączenia aktywności czytelniczej i sportowej. Ogółem na konkurs wpłynęły 43 prace wykonane głównie przez młodzież z klas VI-VIII SP, ale było również kilku dorosłych uczestników. Podsumowanie konkursu miało miejsce podczas uroczystości „Święto czytelników i biblioteki w Aleksandrowie”, która odbyła się 7 czerwca 2024 r. Nagrody otrzymały Lena Rybak, Zuzanna Brodziak, Zuzanna Ziomek, Julia Bajek, natomiast wyróżnienia powędrowały do Amelii Zdybel, Natalii Mojak, Zuzanny Kusiak, Magdaleny Mnich, Mai Drożdziel i Judyty Jakób. Wszystkim nagrodzonym podziękowania w formie pamiątkowych dyplomów złożył Wójt Gminy Aleksandrów Pan Andrzej Borowiec. Została również przygotowana wystawa fotografii pn. „Książka i sport”. Można ją było oglądać w Bibliotece od 7 czerwca do końca sierpnia 2024 r. Na ekspozycji zostało zaprezentowanych 26 fotografii, były to zarówno prace laureatów jak i te, zakwalifikowane do wystawy. Fotografie wykonane zostały przez uczestników konkursu pod tym samym tytułem. Prace młodzieży pokazywały różne kreatywne pomysły na połączenie książki i sportu. Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem. Obejrzało ją kilkaset osób w różnym wieku, były to grupy klasowe jak i indywidualne osoby.

Wystawa do wypożyczenia „Sport w książkach”.

W GBP w Aleksandrowie w dniu 4 lipca 2024 r., otwarta została wystawa do wypożyczenia pn. „Sport w książkach”, która dostępna była do końca września. Tytuły na wystawę wybrały klubowiczki z DKK „Okładka”. Znalazły się na niej książki dla najmłodszych i młodzieży głównie z obszaru literatury pięknej, ale nawiązujące do sportu. Wystawka polegała na tym, że czytelnicy mogli wypożyczać prezentowane książki. Na miejsce wypożyczonych, wkładane były inne pozycje zgodnie z tematem wystawy. Dzięki temu, że młodzi czytelnicy byli zainteresowani prezentowanymi tytułami, ekspozycja ciągle się zmieniała. Była to dobra okazja do promowania sportu i aktywności poprzez wartościową literaturę.

Zabawa z książką i sportem. Książka pt. *Laur olimpijski* / Kazimierz Wierzyński

Dziewczynki z DKK „Okładka” przygotowały zabawę z książką i sportem, której głównym bohaterem był tomik Kazimierza Wierzyńskiego *Laur olimpijski*. Zabawa była jednocześnie włączeniem się w obchody roku 2024, który został ustanowiony m.in. Rokiem Kazimierza Wierzyńskiego. Klubowiczki zaprosiły swoich rówieśników, dzięki czemu w zajęciach uczestniczyło osiemnaścioro nastolatków. Na początek został wykonany wieniec laurowy, co prawda liście laurowe były z kartonu, ale przymierzanie bardzo się spodobało. Następnie młodzież podzieliła się na cztery grupy i zaczęła się zabawa w odgadywanie tytułów wiersza z wymienionego wcześniej tomiku. Młodzi ludzie rysowali albo pokazywali wylosowany tytuł, a pozostali próbowali zgadnąć. Po podaniu tytułu czytane były wiersze, które stanowiły hasło w kalamburach. Następnie grupy losowały kolejny raz tytuły wierszy z tomiku *Laur olimpijski* Kazimierza Wierzyńskiego, a potem robiły do nich kolaże. Była dobra zabawa i okazało się, że poezja też może promować czytanie i sport.

Akcja „Bieg z książką”

Impreza „Bieg z książką” odbyła się 11 października. Wzięło w niej udział kilkanaście osób w wieku 12-14 lat, którzy zostali podzieleni na dwie grupy – dziewcząt i chłopców. Bieg polegał na przebiegnięciu wyznaczonego dystansu jak najszybciej z książką. Ta rywalizacja sportowa wywołała dużo radości i emocji wśród młodzieży.

Akcja czytelnicza „Moc Czytania”

DKK „Okładka” na podsumowanie akcji „Literatura na medal” również w dniu 11 października, zorganizował akcję „Moc Czytania”. Udało się zaprosić do współpracy dzieci ze SP im. Dzieci Zamojszczyzny w Aleksandrowie. Wydarzenie polegało na tym, że uczniowie indywidualnie, przez 10 minut czytali w ciszy wybraną książkę. Młodzież przyniosła do czytania własne książki albo wybierała z tytułów przygotowanych przez DKK. Było to bardzo optymistyczne i budujące patrzeć, jak niemal osiemdziesiąt osób zatopiło się wspólnie w czytaniu.

Justyna Bździuch
moderatorka DKK „Okładka”
przy Gminnej Bibliotece Publicznej
w Aleksandrowie

Mamy Kreatywne Mamy w Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie

Potencjał nowo powstałej kreatywnej grupy Mam, wspaniale wypełnia przestrzeń włodawskiej Biblioteki. Choć projekt oficjalnie zakończył się tuż przed wakacjami, energia kobiecego kręgu nie wygasa, a wręcz rozkręca się na dobre! „Mamy Kreatywne Mamy” to projekt, który świetnie wpisał się w program Fundacji BGK Skrzydła dla Mamy, został dostrzeżony i doceniony, a finalnie dofinansowany.

Głównym założeniem programu było wsparcie mam z miejscowości liczącej do 25 tysięcy mieszkańców, które przebywały na urloпах macierzyńskich lub rodzicielskich, jak również niepracujących mam opiekujących się dziećmi, które uczęszczają do przedszkola i szkoły, czy też mam opiekujących się dziećmi z niepełnosprawnością. Celem nadrzędnym było ułatwienie mamom powrotu do pracy po przerwie związanej z urlopem macierzyńskim, wychowawczym lub dłuższej przerwie związanej z opieką nad dzieckiem przedszkolnym, szkolnym lub dzieckiem z niepełnosprawnością. Program miał

być szansą na podwyższenie kompetencji zawodowych i tym samym podjęcie na nowo pracy. Dzięki projektowi wiele mam miało też okazję do odkrycia swoich talentów. Zadaniem naszej biblioteki było zorganizowanie mamom cyklicznych zajęć lub warsztatów. Tak też się stało - 30 października tuż przed godziną 18:00 dowiedzieliśmy się, że nasza placówka znalazła się w gronie 30 instytucji w kraju, które otrzymały dofinansowanie w kwocie 20 tysięcy złotych na realizację projektu „Mamy Kreatywne Mamy”.

Grupa 11 pań wzięła udział w następujących warsztatach i szkoleniach rozplanowanych na kilka miesięcy: kurs języka angielskiego w stopniu podstawowym, zajęcia arteterapeutyczne, spotkania mentorskie z coachem, spotkanie z psychologiem i doradcą zawodowym, zajęcia z moderatorem mediów społecznościowych (podstawy marketingu w internecie). Warsztaty poprowadzili profesjonalni edukatorzy i pasjonaci. Wszystkie spotkania odbyły się zgodnie z planem i przebiegły w miłej i przyjaznej atmosferze.

Finał podsumowujący wydarzenie był niezwykle wzruszający i pełen dobrych emocji. Zarówno Kreatywne Mamy, jak i prowadzący zajęcia, którzy mogli być w tym dniu z nami, chętnie dzielili się refleksjami i odczuciami poprojektowymi. Wielokrotnie podkreślano potrzebę organizowania tego typu zajęć dla wyjątkowej grupy docelowej, jaką stanowią mamy opiekujące się dziećmi. Często słyszałyśmy też, że atmosfera podczas spotkań była wyjątkowa i niepowtarzalna, naładowana pozytywną energią uczestniczek. Tak było! Każda z nas czekała na kolejne spotkania, z których czerpałyśmy tak dużo, jak się tylko dało. Na każdym też zostawiałyśmy cząstkę siebie. Wszystkie uczestniczki świetnie czuły się w bibliotecznej przestrzeni.

To ostatnie w ramach projektu spotkanie obfitowało w miłe niespodzianki. Kreatywne Mamy Olga i Justyna przygotowały pyszny tort okolicznościowy. Rockowa Mama Ewelina zadbała o oprawę muzyczną wydarzenia. Przygotowany repertuar był dobrze przemyślany, miał trafić prosto w nasze serca i tak też się stało. W moje serce i oczy dodatkowo trafiły słowa wiersza, który otrzymałam od uczestniczek projektu,

a także wyjątkowy kolaż, będący kompozycją najlepszych wspomnień z ostatnich kilku tygodni. To niepowtarzalna i osobista pamiątka.

Z Kreatywnymi Mamami nie pożegnaliśmy się. Potencjał grupy jest przeogromny. Już planujemy kolejne przedsięwzięcia i niebawem uwolnimy energię! Doskonałą przestrzenią do spotkań jest nowo powstały przy włodawskiej bibliotece Dyskusyjny Klub Książki Kreatywnych Mam. Spotkania mam z dziećmi obfitują w żywe dyskusje o książkach dedykowanych jednym i drugiem.

Joanna Orzeszko
koordynator projektu,
Miejska Biblioteka Publiczna
we Włodawie

Nagroda im. Anny Platto. 30 lat inspiracji

8 sierpnia 2024 roku w Galerii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie odbyła się uroczysta gala wręczenia Nagrody im. Anny Platto. W tym dniu od trzech dekad nagradzamy najlepszych bibliotekarzy pracujących z dziećmi i promujących literaturę dziecięcą. Jubileuszowa edycja stała się okazją do przypomnienia wartości, które od lat towarzyszą tej prestiżowej nagrodzie i docenienia wyjątkowego wkładu laureatów w rozwój czytelnictwa wśród najmłodszych.

Nagroda im. Anny Platto została ustanowiona w 1995 roku, aby uhonorować pamięć Anny Platto – długoletniej instruktorki czytelnictwa dziecięcego w WBP im. H. Łopacińskiego oraz wykładowczyni w Policealnym Zaocznym Studium Bibliotekarskim w Lublinie. Anna Platto była nie tylko wybitnym metodykiem i pedagogiem, ale także prekursorką nowoczesnych form pracy z dziećmi w bibliotekach. Dzięki jej innowacyjnym pomysłom i zaangażowaniu biblioteki stawały się miejscami nie tylko wypożyczania książek, ale również edukacji dla najmłodszych. Zasługi Anny Platto zostały docenione poprzez ustanowienie nagrody, która stała się symbolem kreatywności w pracy z dziećmi i młodzieżą w bibliotekach.

Tegoroczną edycję Nagrody zorganizowało Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Zarząd Okręgu w Lublinie, w partnerstwie z WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Towarzystwem Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego oraz Województwem Lubelskim. Uroczystość objęta była honorowym patronatem Wojewody Lubelskiego Krzysztofa Komorskiego,

Marszałka Województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego, Prezydenta Miasta Lublin dra Krzysztofa Żuka oraz Przewodniczącej Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie dr Barbary Budyńskiej. Patronat medialny zapewniły Telewizja Polska 3 Lublin, Polskie Radio Lublin oraz portal internetowy SBP.

Do tegorocznej edycji zostało zgłoszonych siedmiu bibliotekarzy, którzy wyróżnili się wyjątkowym zaangażowaniem i kreatywnością, wysokim poziomem merytorycznym w pracy z dziećmi. Wszyscy otrzymali nominacje:

Anna Grochecka-Staniak z Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie, Filia nr 16,

Urszula Kowalczyk z Gminnej Biblioteki Publicznej w Mełgwi,

Karolina Król z Biblioteki Miejskiej w Puławach,

Monika Kulawczuk-Furmanek z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Krasnymstawie,

Katarzyna Pyć z Biblioteki u Kazimierza. Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Kazimierza Zielińskiego w Modliborzycach,

Urszula Tkaczyk z Biblioteki Publicznej Gminy Zakrzew,

Kamil Zbietka z Gminnej Biblioteki Publicznej w Wojcieszkwie.

Komisja Nagrody, ze względu na wysoki poziom zgłoszeń, podjęła decyzję o przyznaniu nagrody ex aequo dwóm nominowanym: Katarzynie Pyć z Biblioteki u Kazimierza w Modliborzycach oraz Kamilowi Zbietce z Gminnej Biblioteki Publicznej w Wojcieszkwie.

Katarzyna Pyć znana jest z niesamowitej pasji do pracy z dziećmi. W Bibliotece u Kazimierza organizuje warsztaty plastyczne, prowadzi seanse „Małego kina w bibliotece” oraz koordynuje projekty takie jak „Wakacje z biblioteką”, gdzie integruje dzieci i ich rodziny poprzez międzypokoleniowe zajęcia. Jej inicjatywy, jak „Literacki Kalendarz Adwentowy” czy „Lektury na ekranie”, przyciągają licznych uczestników i promu-

ją literaturę w niekonwencjonalny sposób. O sobie mówi: *Zawsze staram się być maksymalnie zaangażowana w działania z dziećmi! Tematy we mnie pracują. Rodzą się w drodze do pracy...*

Kamil Zbietka także wykazuje się niezwykłą kreatywnością i zaangażowaniem w popularyzacji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Zorganizował m.in. projekt „Bushcraft - survival od zera”, który zachęcał młodzież do poznawania literatury poprzez praktyczne działania na świeżym powietrzu. Pan Kamil był również głównym organizatorem Festiwalu RS'23, który stał się platformą do rozmów o sytuacji młodzieży w regionie. Jego działania nie tylko promują czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży, ale również budują silne więzi społeczne i kulturalne w lokalnej społeczności. O sobie mówi: *Wysłuchuję się w potrzeby moich młodych podopiecznych i staram się na nie odpowiadać, najlepiej jak potrafię...*

W tym roku specjalne Wyróżnienia przyznano Urszuli Kowalczyk z Gminnej Biblioteki Publicznej w Mełgwi oraz Monice Kulawczuk-Furmanek z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Krasnymstawie.

Z okazji XXX edycji Nagrody im. Anny Platto, dzięki inspiracji i wsparciu dra Zdzisława Bielenia, został przygotowany i wydany, we współpracy z Poczta Polska S.A., znaczek pocztowy i karta pocztowa z wizerunkiem Anny Platto oraz stempel okolicznościowy. Projekty walorów filatelistycznych wykonał dr Paweł Znamierowski z Działu Naukowo-Wydawniczego WBP. Ważnym akcentem jubileuszu była publikacja, którą przygotował i wydał Zarząd Okręgu SBP *Nagroda im. Anny Platto. 30 lat inspiracji*. Publikacja została wydana dzięki wsparciu Zarządu Województwa Lubelskiego w ramach konkursu otwartego „Konkurs – Wydawnictwa 2024” oraz Miasta Lublin. W ciągu 30 lat istnienia Nagrody wyróżniono 31 laureatów, przyjęto 159 zgłoszeń oraz przyznano 141 nominacji, co świadczy o rosnącym zaangażowaniu bibliotekarzy w promocję literatury dziecięcej.

Upominki dla nominowanych, wyróżnionych i Laureatów zostały ufundowane przez Wydawnictwo Literatura z siedzibą w Łodzi, Urząd Marszałkowski

Województwa Lubelskiego, Miasto Lublin, WBP im. H. Łopacińskiego, TBP im. H. Łopacińskiego oraz Zarząd Okręgu SBP w Lublinie. Uroczystość uświetnił występ artystyczny zespołu Frigatti Quartet w składzie: Paulina Łuciuk Frigatti (sopran, aranżacja), Krzysztof Jusiak (gitara), Eduardo Frigatti (gitara, kompozycja, aranżacja), Sebastian Kozub (wiolonczela).

Tegoroczna jubileuszowa gala była wyjątkowym wydarzeniem, które podkreśliło znaczenie pracy bibliotekarzy w kształtowaniu przyszłych pokoleń czytelników. Wybór laureatów oraz wyróżnionych pokazuje, że pasja do literatury i zaangażowanie w pracę z dziećmi są nadal żywe i kluczowe dla rozwoju kultury czytelniczej. Nagroda im. Anny Platto pozostaje symbolem uznania dla tych, którzy swoją pracą rozbudzają miłość do książek u najmłodszych, zaszczepiając w nich pasję do czytania, która przetrwa całe życie.

Joanna Chapska

Dział Instrukcyjno-Metodyczny
WBP w Lublinie

Równać Szanse – szansą na rozwój

W ramach projektu „M&M Młodzieżowe Motywatorium”, który realizujemy dzięki programowi *Równać Szanse*, udało nam się stworzyć studio nagraniowe w naszej bibliotece.

Działania rozpoczęliśmy w maju 2024 r., a do projektu dołączyła grupa szesnastu młodych osób w wieku od 13 do 16 lat. To właśnie oni, całkowicie samodzielnie, zamówili wszystkie niezbędne materiały – od mikrofonów po wygodne fotele tzw. „uszaki”. Z wcześniejszych projektów wykorzystaliśmy także ledowe logo *Równać Szanse* oraz lampę led. Kluczowym elementem naszego studia są panele wygłuszające, które zapewniają odpowiednią akustykę, bo dźwięk jest przecież w tym wszystkim najważniejszy. Naszym głównym celem jest nagranie sześciu wideo-podcastów z osobami pochodzącymi z naszej gminy, które osiągnęły sukcesy na szczeblu wojewódzkim lub nawet ogólnopolskim. Jesteśmy dumni, że

pierwszy wywiad przeprowadziliśmy z wójtem gminy Wojcieszków, Panem Marcinem Kurkiem. Co więcej, młodzież nie tylko prowadzi te rozmowy, ale też odpowiada za cały proces techniczny – nagrywanie trzema kamerami, montaż i publikację filmów.

Projekt został zrealizowany z końcem października, ale studio zostanie na dłużej, służąc zarówno bibliotece, jak i całej społeczności. Mamy nadzieję, że będzie to przestrzeń do realizacji różnych ciekawych projektów – od podcastów i audiobooków po opowiadania, które staną się atrakcyjną formą poznawania naszej lokalnej historii i kultury.

Kamil Zbietka
Gminna Biblioteka Publiczna
w Wojcieszkwie

Jubileusz 10- lecia „Trupy z Szafy Bibliotecznej”, czyli Narodowe Czytanie w teatralnej odsłonie

„Trupa z szafy bibliotecznej” to amatorski zespół teatralny, w skład którego wchodzi pracownicy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie. Choć nazwa powstała w 2014 r., a oficjalnie zafunkcjonowała w roku następnym, to tradycje performatywnego czytania w WBP sięgają 2013 roku. Z głębi szafy bibliotecznej wyłoniła się „Trupa z szafy bibliotecznej” – zespół pasjonatów teatru i literatury. Trupa występuje raz w roku przy okazji „Narodowego Czytania”, ale w dorobku ma także spektakl bożonarodzeniowy. Do 2015 r. inscenizacje wystawiane były w Galerii Biblioteki, a od 2016 r. prezentowane są w podcieniach i na dziedzińcu Biblioteki. Przygotowania zaczynają się zwykle zaraz po ogłoszeniu nowego utworu na kolejny rok. Każdy spektakl „Trupy” to efekt żmudnej pracy, w której każdy szczegół ma znaczenie. Poczynając od wyboru odpowiedniego fragmentu lektury, przez pracę nad scenografią i kostiumami, po próby aktorskie – każdy etap jest równie ważny. Praca nad tekstem, zwłaszcza w kontekście

adaptacji dzieła literackiego na scenę teatralną, to proces niezwykle złożony i wymagający. Wyodrębnienie najważniejszych wątków i scen, które mają potencjał sceniczny, wymaga niezwykle uwagi. Odpowiednio dobrana scenografia, obsada, kostiumy i role tworzą spójną całość, przenosząc widza w inny świat.

Skład zespołu i podział funkcji co roku jest zmienny. Kostiumy i scenografia do spektakli to praca zespołowa - każdy z członków trupy wnosi coś unikalnego, co w połączeniu z innymi elementami, tworzy spójną i magiczną całość. Wielkim wsparciem jest dla nas współpraca z Teatrem im. Juliusza Osterwy w Lublinie. To dzięki uprzejmości Dyrekcji Teatru, każdego roku z niecierpliwością czekamy na moment, kiedy będziemy mogli zagłębić się w przepastnych magazynach Teatru i wybrać idealne kostiumy do naszych spektakli. Również współpraca z Zespołem Pieśni i Tańca „Lublin” im. Wandy Kaniorowej, była dla nas nieoceniona. Autentyczne kostiumy i rekwizyty pozwoliły nam przenieść widzów w sam środek akcji „Wesela” Wyspiańskiego. Od 2015 r. spektakle rejestrowane są w wersji filmowej. Tradycją są również plakaty i zakładki okolicznościowe oraz akcja Dyskusyjnego Klubu Książki, dzięki której każda osoba biorąca udział w Narodowym Czytaniu, dostaje na pamiątkę książkę z DKK. Co roku otrzymujemy pamiątkową pieczęć z Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy, którą można postawić na swoim egzemplarzu lektury. To dla nas zaszczyt być częścią tej ogólnopolskiej inicjatywy i promować czytelność w naszej społeczności.

Spektakle:

- 2015 – „Lalka” Bolesław Prus
- 2016 – „Quo vadis” Henryk Sienkiewicz
- 2016 – „Wigilia u Borynów” [fragmenty „Chłopów” Władysława Reymonta]
- 2017 – „Wesele” Stanisław Wyspiańskiego
- 2018 – „Przedwiośnie” Stefan Żeromski
- 2019 – „Komedia z pomyłek” Henryk Sienkiewicz

2020 – „Balladyna” Juliusz Słowacki
2021 – „Moralność Pani Dulskiej” Gabriela Zapolska
2022 – „Ballady i romanse” Aleksander Maliszewski
2023 – „Nad Niemnem” Eliza Orzeszkowa
2024 – „Kordian” Juliusz Słowacki

Obsada w latach 2014-2024: Andrzej Adamczuk, Anna Biegalska, Marek Bunia, Monika Celej, Krzysztof Chachaj, Beata Chanaj, Anna Czajkowska, Zenon Dmistruk, Grzegorz Figiel, Marcin Furman, Adelina Gierszon, Piotr Hałas, Barbara Kozakowska, Kamil Izdebski, Beata Januszek, Łukasz Józwiak, Iwona Jurkowska, Waldemar Kawecki, Paweł Kordybacha, Elżbieta Kurpińska, Bożena Lech-Jabłońska, Emilia Łabęcka, Lucyna Łowczak, Ryszard Łowczak, Rafał Maj, Wojciech Michalski, Anna Mikos, Piotr Mikulec, Magdalena Morrek, Izabela Mycek, Mariusz Olejarczyk, Anna Oleszek, Anna Pachocka, Grażyna Pawłowska, Patrycja Płońska, Agnieszka Prymak-Sawic, Izabela Radlińska, Marlena Radwan, Alicja Rogalska, Jarosław Sawic, Aneta Skórska-Kołodziejczyk, Artur Sitko, Michał Stanek, Małgorzata Ścirka, Marzena Targońska, Albert Walendowski, Paweł Wdowiak, Grzegorz Winnicki, Joanna Załęcka-Maleska

Kostiumy, rekwizyty, dekoracje: Monika Celej, Adelina Gierszon, Beata Januszek, Anna Mikos, Izabela Radlińska

Efekty dźwiękowe: Marcin Furman, Lidia Głębińska, Łukasz Józwiak, Rafał Maj, Patrycja Płońska, Jarosław Sawic, Michał Stanek

Nagranie wersji filmowej: Marek Semeniuk

Obsługa techniczna: Andrzej Gieroba

Nagłośnienie: Marek Janik, Jacek J. Wałdowski

Kamera: Dariusz Chróścik, Michał Stanek, Jacek J. Wałdowski, Piotr Załęcki

Zdjęcia: Dariusz Chróścik, Dorota Mościbrodzka, Artur Sasik, Katarzyna Stanek, Marta Tomasiak, Jacek J. Wałdowski, Piotr Załęcki, Paweł D. Znamierowski

Projekt plakatu, zaproszenia, ulotki: Piotr Mikulec, Dorota Mościbrodzka, Mariusz Olejarczyk, Jacek J. Wałdowski

Piecętarz: Krzysztof Chachaj, Adelina Gierszon, Katarzyna Majcher, Katarzyna Zarucka

Opracowanie tekstu, scenografii, reżyseria: Monika Celej, Beata Januszek, Anna Mikos, Izabela Radlińska, Grażyna Pawłowska

Beata Januszek

Dział Udostępniania Zbiorów. Multimedia
WBP w Lublinie

Rowerem śladami Unitów

„Tylko na polskich kresach
poczujesz ten wyjątkowy rodzaj nostalgii,
który na chwilę przeniesie cię w przeszłość”

Autor publikacji, Adam Wiesław Kulik, to dziennikarz, poeta, autor filmów dokumentalnych, edukacyjnych, historycznych, biograficznych i reportażowych, pasjonat Kresów Wschodnich.

Zabiera nas on w nostalgiczną **podróż po Kresach**, stanowiących niegdyś wschodnie pogranicze Polski. Obecnie są to tereny znajdujące się na terytorium Ukrainy, Litwy, Białorusi i Polski. Przemierzamy się rowerem, poznajemy kulturę, tradycję, niezwykle budynki sakralne, dwory i pałace, ikony, rzeźby czy malowidła. Historia danego regionu jest zawsze początkiem i prowadzi nas w przyszłość, a jej poznanie jest przywilejem i jednocześnie naszym obowiązkiem, przyczynkiem do poznania otaczającego świata.

Liczne fotografie, uzupełniające ciekawą lekturę, dotyczą m.in. historii miejscowości: Wożuczyn, Komarówka, Telatyn, Łaszczów, Nowosiółki, Poturzyn, Gołąb, Królewski Kąt, Sant Crepin (Francja), Gród Wołyń, Wasylów Wielki, Gródek, Masłomęcz, Narol, Lubyca Królewska, Myców, Hrebenne, Górecko Kościelne, Guciów.

Już same tytuły rozdziałów w książce – „Z Zamościa na Wschód”, „Przed nami wypalona ziemia”, „Nad Bugiem”, „Hipnotyczny Danse Macabre”, „Na dawnej granicy pomiędzy Kongresówką a Galicją”, „Na południowym cyplu Roztocza”, „Nad Tanwią”, „Kaplice i kapliczki Roztocza” – uwiadcniają, że można „zwiedzać z nostalgią” i cieszyć się chwilą, być tu i teraz bez zbędnych rozpraszaczy.

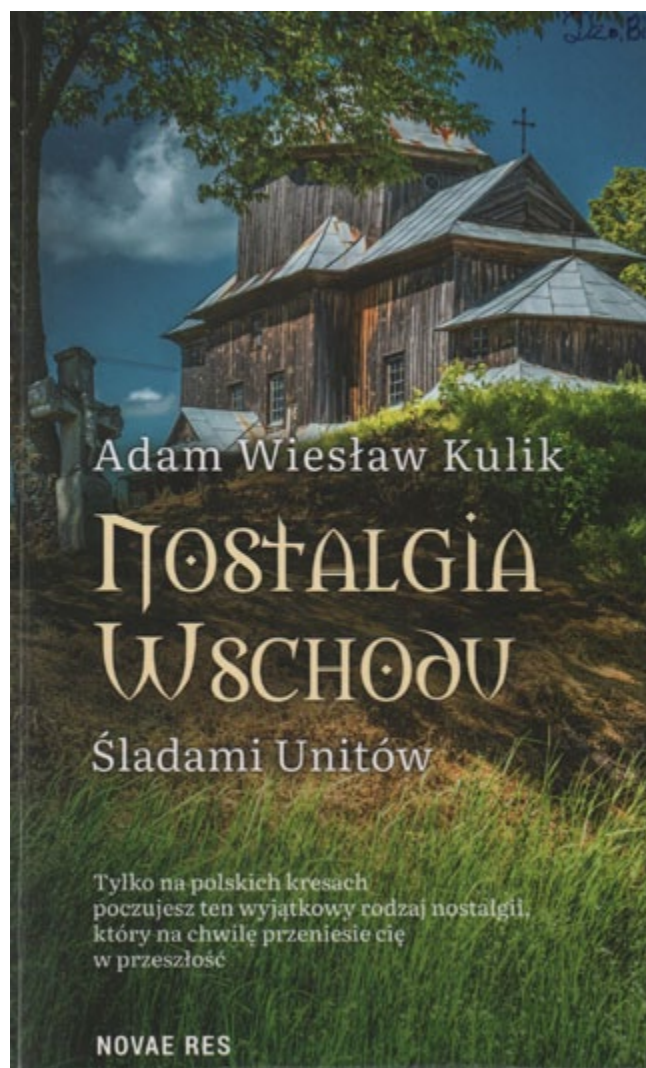
Nostalgia wschodu : śladami unitów to książka podróżnicza, za pośrednictwem której autor zaprasza

nas do nostalgicznej podróży po rozmaitych, urokliwych zakątkach Lubelszczyzny, Zamojszczyzny i Roztocza. Przyjmujesz zaproszenie?

Nostalgia wschodu : śladami unitów / Adam Wiesław Kulik. – Gdynia : Novae Res, 2022.

Justyna Kaspercuk

Dział Bibliografii Lubelszczyzny
i Wiedzy o Regionie
WBP w Lublinie

Subiektywny Kalejdoskop Biblioteczny, lipiec-grudzień 2024

- 4 lipca 2024 roku w Muzeum im. ks. St. Staszica w Hrubieszowie w ramach obchodów zbrodni wołyńskiej, odbyło się spotkanie z Leszkiem Wójtowiczem – poetą, prozaikiem, dziennikarzem i regionalistą.
- 4 lipca 2024 r. przed budynkiem Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej, otwarta została wystawa pt. „Wokół Okrągłego Stołu. Solidarność na terenie południowego Podlasia w latach 1980-1989”. Wydarzenie dofinansowano ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Niepodległa”. Wystawę zwiedzać można było w okresie wakacyjnym (04.07.24-31.08.24).
- W dniach 21-22 sierpnia Książnica Zamojska zorganizowała na Rynku Wodnym w Zamościu VI Spotkania z historią pod hasłem „Echa wrześniowych potyczek na Zamojszczyźnie. W 85. rocznicę wybuchu II wojny światowej”.
- 22 sierpnia w Książnicy Zamojskiej odbyło się kolejne wydarzenie z cyklu Czwartki u Stanisława - film pt. „Zamość w 1965 r.” Obraz dokumentuje zabytki historii i kultury Żydów w Zamościu. Podczas projekcji widzowie mogli identyfikować osoby występujące w filmie.
- 20 września w budynku Zespołu Szkół im. H. Sienkiewicza w Grabowcu miała miejsce uroczystość z okazji Jubileuszu 75-lecia Gminnej Biblioteki Publicznej w Grabowcu.
- 25 września Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Anny Kamieńskiej w Świdniku w Zaułku Poetów, zorganizowała koncert jazzowy „Niedziela – Bogdanowicz”. Wydarzenie odbyło się w ramach projektu „Sztuka aktywna – spotkania z kulturą w bibliotece” realizowanego z Budżetu Obywatelskiego.
- 27 września odbyła się uroczysta Gala Jubileuszowa z okazji 115-lecia Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Mickiewicza w Lubartowie
- 28 września Stowarzyszenie Dziedzictwo Kulinarne Hrabiny Rozalii Pocięj i Miejska Biblioteka Publiczna we Włodawie, zaprosiły na spotkanie z profesorem Jarosławem Dumanowskim - autorem książki *Zbiór dla kuchmistrza. Tak potraw jako ciast robienia wypisany roku 1757 dnia 24 lipca*.
- 28 września w Orchówku odbyła się uroczystość z okazji Jubileuszu 95-lecia OSP Orchówek oraz otwarcie remizo-świetlicy.
- 1 października w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Krasnymstawie, miało miejsce spotkanie z Ałbeną Grabowską, autorką „Stulecia Winnych”. Spotkanie odbyło się w ramach projektu „Lubelskie DKK. Złap Książkę – Otwórz Świat”, dofinansowanego ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- 7 października w sali widowiskowej Chełmskiej Biblioteki Publicznej im. Marii Pauliny Orsetti odbyło się spotkanie autorskie z Grażyną Lutosławską – pisarką, wieloletnią dziennikarką Radia Lublin. Spotkanie zorganizowane zostało w ramach programu Dyskusyjne Kluby Książki i finansowane przez Instytut Książki.
- 11 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Białej Podlaskiej odbyła się X Noc Bibliotek. Wydarzenie przebiegło pod hasłem „Moc Bibliotek” W ramach imprezy miało miejsce wiele wydarzeń, takich jak spacer po

mieście, quiz wiedzy o regionie, różnego rodzaju gry i zabawy, seans filmowy

- 11 października w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Krasnymstawie miało miejsce wydarzenie pn. „Ludzie z pasją” – prezentacja twórczości pasjonatów różnych dziedzin. Wydarzeniu towarzyszyła oprawa artystyczno-muzyczna.
- 11 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie odbyła się Poetycko-Muzyczna Noc Bibliotek – spotkanie z muzyką i poezją Nadbużańskiej Frazy ze Stowarzyszenia Twórców Kultury Nadbużańskiej.
- 15 października w Filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej w ramach X Nocy Bibliotek odbyło się spotkanie z kolekcjonerem Andrzejem Olichwirukiem.
- 17 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie w Galerii Na Piętrze miał miejsce wernisaż wystawy prac plastycznych Soni Trochanowskiej PRZESTRZENIE WYOBRAŻNI.
- 18 października w Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie odbyło się otwarcie pokonkursowej wystawy „Pamięci Powstańcom Styczniowym Ziemi Włodawskiej”, która została zrealizowana w ramach projektu „Powstańczy foto-plener po Ziemi Włodawskiej”.
- 14 listopada w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Łęcznej w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki odbyło się spotkanie autorskie z Tomaszem Raczkiem.
- 14 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Białej Podlaskiej miało miejsce spotkanie autorskie z Marią Pakulnis.
- 26 listopada w Miejskiej Bibliotece Publicznej we Włodawie miał miejsce wernisaż wystawy malarstwa Janusz Woliński „PORTRETY”.
- 10 grudnia w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego odbyło się spotkanie autorskie wokół opowiadania *Trębacz z Samarkandy*. W spotkaniu wzięła udział Grupa Rekonstrukcyjna Fundacji Niepodległość.

oprac. Kamila Rudnicka
Dział Instrukcyjno-Metodyczny
WBP w Lublinie